

Załącznik
do Uchwały Nr XV/75/2007r
Rady Gminy Gózd
z dnia 11.10.2007r.

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI GÓZD

Gmina Gózd
Powiat Radomski
Województwo Mazowieckie

SPIS TREŚCI

I.	Wprowadzenie.....	3
II.	Obszar i czas realizacji Planu Odnowy Miejscowości Gózd.....	4
III.	Rys historyczny.....	5
IV.	Analiza zasobów miejscowości.....	6
	1. Położenie i powierzchnia.....	7
	2. Środowisko przyrodnicze.....	8
	3. Środowisko kulturowe.....	9
	4. Infrastruktura techniczna i drogowa.....	10
	5. Sfera gospodarcza.....	11
	6. Infrastruktura społeczna.....	14
	7. Formularz analizy zasobów miejscowości.....	16
V.	Analiza SWOT.....	18
VI.	Diagnoza aktualnej sytuacji miejscowości Gózd.....	19
VII.	Wizja i misja rozwoju sołectwa Gózd.....	22
VIII.	Plan krótkoterminowy.....	26
IX.	Plan długoterminowy.....	30
X.	Wdrażanie i monitorowanie.....	30
XI.	Podsumowanie.....	

I. WPROWADZENIE

Rozwój i odnowa obszarów wiejskich to jedno z kluczowych wyzwań, jakie stoją przed Polską w okresie integracji z Unią Europejską. Zasadniczym jej celem jest wzmocnienie działań służących zmniejszaniu istniejących dysproporcji i różnic w poziomie rozwoju obszarów wiejskich w stosunku do terenów miejskich.

Programy rozwoju i odnowy wsi są zazwyczaj częścią składową prowadzonych od lat przez samorządy działań, zmierzających do poprawy sytuacji gmin oraz sprzyjających długofalowemu rozwojowi gospodarczemu kraju i regionu, jego spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej oraz integracji z Unią Europejską. Plan odnowy miejscowości jest dokumentem, który stanowi załącznik do wniosku w przypadku ubiegania się o środki strukturalne w ramach „Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013”, Oś 3 – Jakość życia na obszarach wiejskich i różnicowanie gospodarki wiejskiej, Działanie „Odnowa i rozwój wsi”.

Rozwój i odnowa wsi zakłada podejmowanie na jej terenach zróżnicowanych działań z zakresu działalności gospodarczej, kształtowanie w sposób zapewniający zachowanie walorów środowiskowych i kulturowych, poprawę wizerunku wsi poprzez zagospodarowanie terenów zaniedbanych, podniesienie warunków życia m.in. poprzez rozwój infrastruktury oraz zapewnienie mieszkańcom i przedsiębiorcom dostępu do usług, a także rozwój funkcji kulturowych i społecznych.

W ramach Planu opisane są zasoby sołectwa, wypracowane na forum zebrzań wiejskich, analiza SWOT, wizja i misja rozwoju miejscowości oraz zestaw celów strategicznych wraz z priorytetami rozwoju.

Plan odnowy wsi Gózd zaplanowany został na okres 6 najbliższych lat. W okresie tym podejmowane będą określone z uwagi na zaplanowane cele i priorytety rozwojowe działania inwestycyjne, a także inne o charakterze szkoleniowym czy rekreacyjno-wypoczynkowym. W ramach zestawu projektów strategicznych są także te, dla realizacji, których Gmina będzie starać się o dofinansowanie z PROW.

Niniejszy Plan został opracowany przy współpracy mieszkańców Gozdu, członków Rady Sołeckiej, przedstawicieli władz Gminy Gózd i pracowników Urzędu Gminy w Goździe.

III. RYS HISTORYCZNY

Gózd - (Gosdowa - XVIIIw.). Wieś powstała w miejscu osiemnastowiecznych karczowisk Puszczy Kozienickiej na wschód od istniejącej już wsi Kuczki. Staropolskie słowo „gózd” znaczyło: „nieprzebyty las, miejsce odludne i zapomniane”.

Do początków XVII wieku na terenie gminy Gózd można odnotować parędziesiąt rodów szlacheckich i włodyckich. Wiele z nich posługiwało się herbami, których godła obecnie nie są znane, gdyż już w końcu XV wieku zaprzestano ich używania. Przedstawiciele niektórych drobnych rodów rycerskich z powodów koniunkturalnych i matrymonialnych, często zmieniali herby. Zdarzało się, że ojciec nosił „stary” herb, a synowie przyjmowali herb zamożniejszego i „ustosunkowanego” teścia.

Najstarsze, obecne w rejonie Radomia (i Gozdu), rody rycerskie posługiwały się herbami: *Wąż (Wężyk)* - m.in. Koraczowie, którzy byli tu obecni co najmniej 270 lat (XIV - XVII w.); *Abdank (Awdanec)*. - np. późniejsi Kłonowscy (obecni przez ok. 230 lat); *Doliwa* - np. późniejsi Błotnińscy (obecni ok. 220 lat); *Korwin lub Ślepowron* - m.in. Kochanowscy/Małęczyńscy (z przerwami przez ok. 200 lat), a także herbem *Ogończyk (Powała)* - np. Kuczkowscy (ok. 200 lat).

Bardzo mało wiadomo o późniejszych dziejach wiosek wchodzących w skład gminy Gózd. Jedno jest pewne, że na początku XVIII wieku w poszczególnych wioskach drobna własność szlachecka (na częściach wsi) już nie występowała. Przy nazwiskach nowych właścicieli widnieją już klucze dóbr obejmujące na ogół od jednej do trzech wiosek.

Pierwsze wzmianki na temat miejscowości Gózd pochodzą z 1827 roku pod nazwą Gozd w parafii Skaryszew w powiecie radomskim w obwodzie radomskim województwa sandomierskiego. Wieś miała wówczas 23 domy i 205 mieszkańców.

W roku 1871 wieś składała się z 45 obejść i liczyła 293 mieszkańców oraz obejmowała 571 mórg gruntów. Do wsi należał też przysiółek Adamów liczący 8 obejść i 32 mieszkańców oraz 128 mórg. Dziesięć lat później chłopcy gospodarowali na 718 morgach gruntów, a wieś składała się z 45 gospodarstw i liczyła 365 mieszkańców. Wieś należała do powiatu radomskiego i gminy Kuczki (budynek gminny w Goździe), a kościół parafialny znajdował się w Skaryszewie.

W roku 1921 wieś liczyła 419 osób (w tym 16 Żydów), przysiółek Adamów 88 osób.

W roku 1970 miejscowość nazwano Gózd - gromada Gózd, powiat radomski województwo kieleckie.

Gmina Gózd przeszła kilka podziałów administracyjnych. W 1955 roku w wyniku podziału na jej terytorium utworzona została Gromadzka Rada Narodowa w Goździe, Gromadzka Rada Narodowa w Kłonowie, Gromadzka Rada Narodowa w Klwatce. Podział ten trwał do 1972r.

Z dniem 1 stycznia 1973r. powstała Gmina Gózd poprzez połączenie trzech Gromadzkich Rad Narodowych: Gozdu, Klwatki i Kłonowa.

Obecnie miejscowość Gózd jest siedzibą władz gminnych.

IV. ANALIZA ZASOBÓW MIEJSCOWOŚCI

Analizę zasobów sołectwa przeprowadzono na podstawie danych statystycznych, informacji uzyskanych z Urzędu Gminy i jednostek organizacyjnych. Ponadto wykorzystano informacje zawarte w Planie Rozwoju Lokalnego Gminy a także ze strony internetowej gminy Gózd.

Zasoby sołectwa to wszelkie elementy materialne i niematerialne wsi oraz otaczającego ją obszaru, które mogą być wykorzystane obecnie bądź w przyszłości przy budowaniu czy realizacji publicznych i prywatnych przedsięwzięć odnowy wsi. Przy analizie zasobów wzięto pod uwagę następujące ich kategorie: środowisko przyrodnicze, środowisko kulturowe, infrastruktura techniczna, gospodarka i rolnictwo, infrastruktura społeczna.

1. Położenie i powierzchnia

Gózd położony jest na Równinie Mazowieckiej w obrębie Wzniesień Południowo-Mazowieckich, w południowej części województwa mazowieckiego, w powiecie radomskim. Jest jedną z 13 gmin powiatu radomskiego, położony we wschodniej jego części przy drodze krajowej nr 12 Łódź-Radom-Zwoleń-Puławy-Lublin. Od wschodu obszar gminy graniczy z Puszczą Kozienicką, a od zachodu z miastem Radom. Gmina Gózd obejmuje obszar 77,76km² i stanowi 5,08% powierzchni powiatu. Przez teren gminy Gózd przebiega granica wododziałów zlewni rzeki Iłżanki i Radomki. Największe rzeki przepływające przez gminę to Pacynka i Gzówka. Włodacą funkcją gminy jest rolnictwo.

W skład gminy wchodzi 20 jednostek pomocniczych (sołectw), w tym sołectwo Gózd. Położone jest w centralnej części gminy.

Gózd graniczy z następującymi wsiami:

- od północy: Piskornica, Budy Niemianowickie, Lipiny
- od wschodu: Czarny Lasek, Karszówka
- od południa: Drożanki, Kuczki
- od zachodu: Niemianowice.

Wieś zajmuje obszar o powierzchni 750 ha, co stanowi 9,6% powierzchni gminy. Ludność w gminie rozmieszczona jest nierównomiernie. Dominującą jednostką osadniczą jest wieś Gózd, która z uwagi na umiejscowienie najważniejszych instytucji administracyjnych, stanowi centrum gminy. Miejscowość tę zamieszkuje ok. 1300 mieszkańców.

Charakterystyczną cechą miejscowości jest zwarta, skupiona zabudowa. Miejscowość leży w odległości 18 kilometrów od Radomia.

2. Środowisko przyrodnicze

Na obszarze gminy występują obszary o wysokich wartościach przyrodniczych, zasługujących na ochronę. Najważniejsze wartości przyrodnicze posiadają tereny znajdujące się w otulinie Kozienickiego Parku Krajobrazowego. Otulina parku wyróżnia się niezwykle pięknym krajobrazem utworzonym przez rzeki, rozległe łąki z rozproszonymi zadrzewieniami i niewielkimi skupiskami leśnymi. Powierzchnia gminy znajdująca się w otulinie parku zajmuje 1274,66ha.

Na terenie gminy znajdują się obiekty pretendujące do ochrony jako rezerваты przyrody. Są to:

- Adamów – Lipiny – fragment dobrze zachowanej buczyny z domieszką jodły
- Czarny – Ług – obszar środowiskowy, odgrywający ważną rolę w stabilizacji warunków wodnych w okolicy, znajduje się w wododziale trzech rzek: Gzówki, Zwolenki, Zagożdżonki.

Ponadto na obszarze gminy wyodrębniono obszar należący do Zespołu Przyrodniczo-Krajobrazowego „Czarny Lasek–Podgóra”. Teren ten charakteryzuje się dużą różnorodnością środowisk m.in. występują tam zbiorniki wodne.

Na uwagę zasługują występujące w gminie pomniki przyrody tj.:

- buk pospolity, obwód 3,25 m
- dąb szypułkowy, obwód 3,5m.

3. Środowisko kulturowe

Kultura pojmowana jako nasze dziedzictwo materialne, duchowe odgrywa ogromną rolę w życiu każdego człowieka. To ona kształtuje naszą wrażliwość, duchowość, to ona wychowuje pokolenia.

Na terenie gminy Gózd nie brak miejsc przypominających o upływającym czasie, demonstrujących kunszt mistrzów tamtych czasów.

Na terenie gminy znajduje się historyczny obiekt sakralny, warty obejrzenia kościół zbudowany w roku 1935 pod wezwaniem św. Józefa w Kuczkach, oraz kościół pod wezwaniem św. Andrzeja Boboli w Małęczynie. W sołectwie Gózd znajduje się kościół p.w. Miłosierdzia Bożego. Głównym zabytkiem wsi wpisanym do rejestru zabytków był drewniany budynek Urzędu Gminy z 1870 roku, który obecnie znajduje się w Muzeum Wsi Radomskiej. Na placu, na którym mieści się siedziba Urzędu znajduje się odrestaurowana figurka. Większość obiektów zabytkowych mieści się w sąsiednich sołectwach.

Atrakcją Gózdu, jest droga asfaltowa wybudowana na bazie traktu królewskiego biegnąca od Radomia przez Małęczyn, Grzmucin, Wojsławice, Kuczki i Gózd do Karszówki. Droga o długości 25km stanowi doskonałą trasę wycieczek rowerowych, gdyż biegnie przez łąki i lasy i urokliwe miejsca gminy. Przy drodze usytuowane są punkty handlowo-gastronomiczne.

Teren gminy zajmuje duża ilość lasów, wśród których znajdują się stawy rybne i niewielkie ciekł wodne oraz jeziora wodne nazywane przez miejscową ludność Ługami: Białym, Czarnym i Żółtym.

4. Infrastruktura techniczna i drogowa

Dobrze rozwinięta sieć dróg i infrastruktury technicznej powinna być priorytetem dla samorządu, ponieważ poprawa sytuacji w tej dziedzinie ma ogromny wpływ na standard życia mieszkańców, ułatwia rozwój nowoczesnego, ekologicznego rolnictwa, umożliwia tworzenie nowych przedsiębiorstw i podnosi zainteresowanie terenami pod budownictwo mieszkaniowe, rekreacyjne i gospodarcze. Ma również olbrzymie znaczenie dla ochrony środowiska naturalnego.

Gmina Gózd (w tym sołectwo Gózd) jest w 100% zwodociągowane. Sieć wodociągowa obsługiwana jest przez 2 stacje uzdatniania wody, z czego 1 zlokalizowana jest w miejscowości Gózd. Długość sieci wynosi 113,5km, zaś długość sieci kanalizacyjno - sanitarnej wynosi tylko 31,7km, ale w tym zakresie

prorowadzone są dalsze prace. W miejscowości Gózd i Klwatka działają oczyszczalnie ścieków o łącznej przepustowości 728m³/d.

Na terenie sołectwa nie istnieją sieci ciepłownicze ani zakłady produkujące energię ciepłą na potrzeby innych odbiorców. Większe instalacje grzewcze funkcjonują jedynie na potrzeby obiektów użyteczności publicznej. Szansą na poprawę efektywności zaopatrzenia gminy w energię ciepłą są zasoby biomasy oraz redukcja strat poprzez modernizację instalacji i termoizolację. Gospodarstwa domowe posiadają indywidualne źródła ciepła i opalane są przeważnie na paliwie węglowym.

Poziom telefonizacji sołectwa jak i terenu gminy sięga prawie 100%. Poza siecią telefonii przewodowej działają operatorzy telefonii komórkowej.

System zaopatrzenia w energię elektryczną jest w stanie dobrym. Aczkolwiek planowane są przedsięwzięcia dotyczące modernizacji linii napowietrznych poprzez zastępowanie ich liniami kablowymi, konserwacje stacji transformatorowych oraz linii przesyłowych średniego i niskiego napięcia, a także modernizacja oświetlenia przestrzeni publicznej i dróg.

Gmina Gózd nie posiada składowiska odpadów komunalnych na własnym terenie. We wszystkich miejscowościach umieszczone są kontenery. Gospodarka odpadami opiera się na odbiorze odpadów stałych przez firmy: SITA Sp. z o.o. Radom oraz ALMAX Sp. z o.o. z Radomia.

Głównym ciągiem komunikacyjnym jest droga krajowa nr 12, która przebiega przez środek gminy (zachód-wschód). Ponadto przez miejscowość Gózd przebiegają drogi powiatowe łączące Gózd z gminą Jedlnia Letnisko oraz z gminą Tczów. Pozostałe drogi mają charakter lokalny i znajdują się pod Zarządem Gminy.

Na terenie gminy Gózd istnieje komunikacja publiczna (MPK, PKS), która swoim zasięgiem obejmuje miejscowość Gózd.

Zgodnie z trendami ogólnokrajowymi, dynamicznie rozwija się transport indywidualny. Pomimo wzrostu liczby samochodów indywidualnych nie wpływa to negatywnie na poziom bezpieczeństwa na drogach gminy, a w szczególności na drodze krajowej nr 12, która to przebiega przez miejscowość Gózd.

5. Sfera gospodarcza

Rolnictwo

Rolnictwo dominujące w Goździe charakteryzuje się wysoką jakością rolniczej przestrzeni produkcyjnej, korzystną strukturą własnościową, znacznymi zasobami majątku produkcyjnego oraz długoletnimi tradycjami intensywnej produkcji rolniczej. Są to solidne podstawy rozwoju rolnictwa w gminie. Przestrzeń produkcyjna stanowi ok. 85% całej powierzchni gminy. Przeważają średnie gospodarstwa rolne od 5 do 10ha. Mieszkańcy utrzymują się głównie z dochodów z rolnictwa: hodowla trzody chlewnej, bydła, uprawa zbóż (głównie żyto i mieszanki), ziemniaków, kukurydzy, warzyw gruntowych oraz truskawek. Podyktowane warunki zasiewów na tym obszarze wynikają z przewagi gleb klas lekkich IV, V i VI klasy. Jednakże dochody z tej działalności są niewystarczające by utrzymać rodziny rolnicze. Ponadto źródłem dochodów są renty, emerytury, zasiłki i praca dorywcza, praca za granicą.

Na terenie sołectwa znajduje się 246 indywidualnych gospodarstw rolnych, które zajmują ogólną powierzchnię 682ha. Lasy zajmują 69ha powierzchni sołectwa. Na terenie Gozdu jest 135 działek (gospodarstw), których powierzchnia nie przekracza 1ha.

Gospodarka pozarolnicza

Gmina Gózd funkcjonalnie i przestrzennie związana jest z Radomiem, a tereny i sołectwa (m.in. Gózd) położone wzdłuż trasy Radom-Lublin stanowią obszar zurbanizowany leżący w bezpośredniej strefie miasta Radomia.

Na terenie sołectwa nie ma żadnego przemysłu.

Niewielka grupa mieszkańców utrzymuje się z drobnej wytwórczości rzemieślniczej. Są to głównie placówki handlowe, usługowe, zakłady remontowo-budowlane, ślusarskie, naprawy samochodów, produkcji materiałów budowlanych.

W samej miejscowości Gózd funkcjonują następujące podmioty:

- RYBEX Zakład Przetwórstwa Rybnego
- SKÓREKS Produkcja skór i wyrobów ze skóry
- stacja paliw.

Ze względu na rolniczy charakter gminy istnieje zapotrzebowanie na działalność w kierunku obsługi rolników w zakresie: skupu produktów rolnych, skupu żywności, przetwórstwa rolno-spożywczego, dostawy i sprzedaży środków do uprawy i ochrony roślin, zaopatrzenie w podstawowe narzędzia i sprzęt rolniczy.

6. Infrastruktura społeczna

Sytuacja demograficzna i rynek pracy

Według danych z GUS (2006) ogólna liczba ludności w gminie Gózd wynosiła 8052, z czego 4024 stanowili kobiety, co świadczy o równowadze struktury płci.

Sołectwo Gózd liczy ok. 1300 mieszkańców.

Bezrobocie jest głównym problemem społecznym i gospodarczym, który negatywnie wpływa na rozwój ekonomiczny społeczności lokalnej. Gmina Gózd terytorialnie podlega pod Powiatowy Urząd Pracy w Radomiu. Filia tej instytucji mieści się w Goździe. Wg danych z PUP w Radomiu na koniec lipca 2007 roku ogólna liczba bezrobotnych w gminie wynosiła 758 osób, z czego 423 osoby stanowiły kobiety, tj. 56% bezrobotnych ogółem. W sołectwie Gózd (dane z sierpnia 2007r.) ogólna liczba bezrobotnych to 197 osób, z czego 58% stanowiły kobiety (115 osób).

Oświata

Na terenie Gozdu funkcjonuje Publiczne Gimnazjum oraz Publiczna Szkoła Podstawowa. Do gimnazjum uczęszcza 374 uczniów, w tym 59 uczniów z miejscowości Gózd. Szkoła zatrudnia 33 nauczycieli. Natomiast w Publicznej Szkole Podstawowej, w której mieści się również Oddział Przedszkolny uczy się 152 dzieci, zatrudnionych jest 16 nauczycieli.

Każda z tych placówek posiada bibliotekę, pracownię multimedialną. Dla dzieci i młodzieży organizowane są konkursy i zawody, w szkołach działają koła zainteresowań oraz zespoły sportowe.

Na terenie sołectwa działa jedna świetlica środowiskowa (w gminie ogółem jest 12), w której miejscowe dzieci i młodzież korzystają z pomocy w nauce oraz mają możliwość bezpiecznego i spokojnego wypoczynku. Świetlica wyposażona jest w siłownię, stół do bilarda, stół do tenisa, gry planszowe i sprzęt sportowy. Świetlica znajduje się w budynku Ośrodka Zdrowia.

Ogólnie stan techniczny budynków jest zadowalający. W 2007 roku w gimnazjum wymieniono stolarkę okienną oraz oddano do użytku boisko wielofunkcyjne.

Ochrona zdrowia i opieka społeczna

Główną jednostką prowadzącą na terenie gminy Gózd działalność w zakresie ochrony zdrowia jest Gminny Ośrodek Zdrowia w Goździe usytuowany przy ul. Lekarskiej.

Struktura zatrudnienia pracowników medycznych cywilnej służby zdrowia w Goździe przedstawia się następująco:

- lekarz medycyny - 3, w tym 2 pediatrów i 1 specjalista chorób wewnętrznych (psychiatra)
- pielęgniarka - 5
- specjalista położna - 1
- lekarz ginekolog - położnik - 1 (1/4 etatu)
- technik analityki medycznej - 1
- technik fizjoterapii - 1 (umowa zlecenie)
- psycholog - 1
- instruktor terapii uzależnień - 1

Lekarze kontraktowi:

- stomatolog - 2
- specjalista okulista - 1
- specjalista ortopeda traumatolog - 1

Na terenie sołectwa znajduje się 1 apteka, która mieści się w ośrodku zdrowia w Goździe.

Dochody GOZ to przede wszystkim wpływy z NFZ z tytułu zawartych umów na świadczenia medyczne w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej i specjalistycznej. Ogólna liczba pacjentów w gminie zapisanych do lekarza pierwszego kontaktu wynosi 6900, z czego ok. 1300 pacjentów to mieszkańcy sołectwa Gózd.

Osobom znajdującym się w trudnej sytuacji pomaga Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Goździe, przy ul. Radomskiej 34. Z pomocy GOPS korzystają przede wszystkim rodziny wielodzietne, niepełne, patologiczne, osoby przewlekle chore, niepełnosprawne i długotrwale bezrobotne.

Na koniec 2006 roku z pomocy społecznej skorzystało 297 rodzin, czyli 1345 osób w tych rodzinach. Natomiast do lipca 2007 roku liczba rodzin pobierających świadczenia z GOPS-u wynosiła 222, tj. 990 osób.

W bieżącym roku planowana jest inwestycja dotycząca wymiany ogrzewania w budynku GOPS.

Bezpieczeństwo publiczne

Na terenie administrowanym przez Urząd Gminy w Goździe ochronę przeciwpożarową zabezpiecza 8 jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej, które zarejestrowane są w Sądzie, w oparciu o ustawę o stowarzyszeniach, w tym 3 jednostki zrzeszone są w Krajowym Systemie Ratownictwa. Jednostki te biorą udział w akcjach ratowniczych na wezwanie Komendy Miejskiej Państwowej PSP w Radomiu.

Na wyposażeniu jednostek OSP jest 10 pojazdów specjalnych oraz podstawowy sprzęt gaśniczy. W OSP w Goździe znajdują się 3 takie pojazdy.

Na obszarze gminy funkcjonuje Posterunek Policji, który swoim zasięgiem obejmuje wszystkie sołectwa. Posterunek mieści się w centralnej części sołectwa Gózd, w pobliżu siedziby Urzędu Gminy.

Stan bezpieczeństwa i porządku publicznego na terenie sołectwa jest na poziomie dobrym.

Kultura, sport i turystyka

Aktywnym orędownikiem kultury są bez wątpienia wszelkiego rodzaju organizacje, stowarzyszenia, placówki czy przejawy lokalnych inicjatyw.

Wśród instytucji kulturalnych działających w gminie, na pierwszy plan wysuwa się funkcjonująca w Goździe Gminna Biblioteka Publiczna.

Gminna Biblioteka Publiczna w Goździe jest samorządową instytucją kultury, której organizatorem jest Gmina Gózd. Biblioteka zapewnia dostęp do materiałów bibliotecznych i informacji mieszkańcom gminy. Służy rozwijaniu potrzeb czytelniczych i informacyjnych społeczności gminnej, upowszechnianiu wiedzy i rozwoju kultury.

Ponadto życie kulturalne skupia się wokół Kół Gospodyń Wiejskich, które swoimi występami uświetniają liczne imprezy organizowane na szczeblu gminnym i ponadgminnym.

Na terenie gminy działa 11 Kół Gospodyń Wiejskich, w tym 2 w Goździe. W trakcie spotkań Panie wymieniają się doświadczeniami z zakresu gotowania, pieczenia, wykonywania stolków, dekoracji świątecznych, okolicznościowych. Dziela się swoimi doświadczeniami z zakresu racjonalnego żywienia z wykorzystaniem produktów zawierających wysokie wartości odżywcze (potrawy tradycyjne), uprawianie warzyw ekologicznych.

Koła Gospodyń Wiejskich biorą czynny udział przy organizowaniu imprez w Gminie jak również na terenie Powiatu, promując kulinarne dziedzictwo kulturowe.

Na terenie Gminy Gózd działają dwa zespoły śpiewacze w Kłonówku liczący 12 osób oraz w Goździe liczący 15 osób.

Zespół Śpiewaczy przy KGW w Goździe został utworzony w sierpniu 2002r. i nosi nazwę „Klub Pogodnego Życia”. Zespół bierze udział w przeglądach, festynach i różnego rodzaju uroczystościach przy akompaniamencie akordeonu.

Zorganizowaną grupę mieszkańców Gozdu stanowią również dzieci i młodzież szkolna, którzy biorą czynny udział w zawodach sportowych, konkursach i innych imprezach kulturalnych.

7. Formularz analizy zasobów miejscowości

Dla oceny zasobów Sołectwa, niezbędne stało się pogrupowanie poszczególnych zasobów i ich ocena pod kątem znaczenia dla Sołectwa. Synteza oceny znalazła się w poniższej Tabeli.

Rodzaj zasobu	Znaczenie zasobu			
	Brak	Małe	Średnie	Duże
Środowisko przyrodnicze, położenie - walory krajobrazowe - walory przyrodnicze - wody powierzchniowe (cieki, rzeki, stawy) - gleby i kopaliny - klimat - drogi (dostępność komunikacyjna)			X	X X X X X
Środowisko kulturowe - walory architektury wiejskiej, zabytki i osobliwości kulturowe - walory zagospodarowania przestrzennego - aktywność artystyczna		X	X X	
Obiekty i tereny - działki pod zabudowę mieszkaniową - działki rekreacyjne - działki pod zakłady usługowe i przemysł - tradycyjne obiekty gospodarskie wsi oraz miejsca publiczne - miejsca sportu i rekreacji - szlaki turystyczne, ścieżki dydaktyczne itp.		X X	X X X X	
Gospodarka, rolnictwo - specyficzne produkty (hodowle, uprawy polowe) - gospodarstwa rolne - firmy produkcyjne i zakłady usługowe - infrastruktura komunalna		X	X	X X
Sąsiedzi i przyjezdni - korzystne, atrakcyjne sąsiedztwo - ruch tranzytowy - przyjezdni stali i sezonowi		X		X X
Instytucje - placówki opieki społecznej - szkoły - Dom Kultury	X			X X
Dziedzictwo religijne i historyczne - miejsca, osoby i przedmioty kultu - święta, odpusty, procesje - tradycje, obrzędy - legendy, podania i fakty historyczne - ważne postacie historyczne - specyficzne nazwy			X X X X	X X
Ludzie, organizacje społeczne - Koła Gospodyń Wiejskich - Ochotnicza Straż Pożarna				X X

V. ANALIZA SWOT

Analiza SWOT jest kompleksową metodą służącą do badania zarówno czynników wewnętrznych bezpośrednio związanych z miejscowością, dla której opracowywany jest plan odnowy, jak i czynników zewnętrznych, które z jednej strony tworzą szanse dla powodzenia planu, ale generują także zagrożenia. Metoda ta daje możliwość wykorzystania istotnych atutów wewnętrznych, jak i zewnętrznych oraz minimalizowania bądź pokonania barier w prognozowaniu rozwoju miejscowości i na etapie realizacji planu rozwoju miejscowości.

Mocne strony:	Słabe strony
• dobrze ukształtowana sieć osadnicza • wysokie walory krajobrazowe • czyste otoczenie i środowisko naturalne • duża ilość zieleni wewnątrz wsi • rezerwy tereny do zagospodarowania (działki rekreacyjne, działki pod budownictwo mieszkaniowe) • dobre położenie komunikacyjne (droga krajowa nr 12, komunikacja miejska, PKS) • korzystne, atrakcyjne sąsiedztwo, blisko do miasta powiatowego (Radom – 18 km, Zwoleń – 10 km) • dobrze rozwinięta sieć wodociągowa, kanalizacyjna, energetyczna, telefoniczna • spadek przestępczości • prężna działalność lokalnych instytucji zrzeszających różne grupy społeczne aktywne społeczeństwo • zlokalizowanie na terenie Gozdu Instytucji: Gminnego Ośrodka Zdrowia, Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, 2-ch Szkół, biblioteki, świetlicy środowiskowej, Urzędu Pocztowego, Banku Spółdzielczego, Ochotniczej Straży Pożarnej, Posterunku Policji, Filii PUP,	• brak zagospodarowanych miejsc do czynnego uprawiania sportu (ścieżek rowerowych, boisk) • brak bazy noclegowej i punktów gastronomicznych • brak młodzieżowych zespołów artystycznych • zaniedbane niektóre budynki mieszkalne w centrum • niezadawalający stan techniczny niektórych budynków użyteczności publicznej • brak sieci gazowej • zły stan nawierzchni części dróg i chodników • brak bezpłatnego dostępu do Internetu • brak miejsc pracy • słabo rozwinięta działalność pozarolnicza oraz działalność dająca dodatkowe źródła zarobkowania w gospodarstwach rolnych (agroturystyka, usługi turystyczne, produkcja zdrowej żywności) • brak skupów płodów rolnych • brak działań marketingowych i promocji gminy

Szanse:	Zagrożenia:
• możliwość uzyskania środków zewnętrznych na realizację inwestycji • polityka państwa ukierunkowana na rozwój obszarów wiejskich (uczestnictwo w programie „Odnowa wsi”) – możliwość zagospodarowania terenu i poprawa wizerunku miejscowości • rozwój gminy Gózd i zwiększenie jej budżetu na inwestycje na terenach wiejskich • moda na mieszkanie „za miastem” - rozwój budownictwa jednorodzinnego, • możliwość pozyskiwania inwestorów • atrakcyjność terenów i zasobów przyrodniczych na rozwój turystyki i agroturystyki • rozwój handlu i usług • poprawa jakości dróg	• skomplikowane procedury pozyskiwania środków pomocowych • niewystarczające środki finansowe w budżecie gminy na realizację inwestycji komunalnych • zła sytuacja rolnictwa, rozdrobnienie i niedofinansowanie gospodarstw rolnych • rosnące bezrobocie • odpływ ludzi młodych i wykształconych do miasta i za granicę • wzrost świadczeniobiorców korzystających z usług Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej – ubożenie społeczeństwa • brak ożywienia gospodarczego na terenie Gózdu, skutkującego nie powstawaniem nowych miejsc pracy i stagnacją w rozwoju lokalnym

VI. DIAGNOZA AKTUALNEJ SYTUACJI MIEJSCOWOŚCI GÓZD

W poniższej tabeli zostały zgromadzone informacje na temat sołectwa Gózd. Opisane zostały cechy charakterystyczne, jej funkcje, baza materialna, sposób zorganizowania mieszkańców oraz inne fakty, definiujące miejsce sołectwa w systemie osadniczym gminy Gózd.

Jacy jesteśmy?

Co ją wyróżnia?	– zwarta, tradycyjna zabudowa wiejska – lokalna integracja, organizowanie wspólnych przedsięwzięć – dobrze utrzymane walory krajobrazu – środowisko naturalne nie jest zanieczyszczone – brak zakładów przemysłowych uciążliwych dla środowiska
Jakie pełni funkcje?	– przede wszystkim funkcje mieszkaniowe – wieś gminna, będąca zapleczem rolniczym, usługowym, handlowym i produkcyjnym dla okolicznych gospodarstw wiejskich
Kim są mieszkańcy?	– sołectwo Gózd liczy ok. 1300 mieszkańców – właściciele indywidualnych gospodarstw rolnych – pracownicy zakładów pracy na terenie miejscowości oraz gminy i poza nią – osoby prowadzące działalność handlową i usługową – dzieci i młodzież – emeryci, renciści i bezrobotni
Co daje utrzymanie?	– praca we własnym indywidualnym gospodarstwie rolnym, (sołectwo Gózd liczy 246 indywidualnych gospodarstw rolnych) – praca zarobkowa na terenie miejscowości, na terenie gminy i poza terenem gminy – praca zarobkowa nauczycieli i pracowników administracyjnych – świadczenia socjalne typu: renty, emerytury, zasiłki dla bezrobotnych – praca na własny rachunek w usługach lub handlu – praca zarobkowa poza terytorium kraju – szara strefa
Jak zorganizowani są mieszkańcy?	– aktywne organizacje: – Koła Gospodyń Wiejskich – Ochotnicza Straż Pożarna – Rada Sołecka – Ludowy Zespół Sportowy
W jaki sposób rozwiązują problemy?	– podstawowe problemy wsi rozwiązywane są przez organizowanie zebrań wiejskich, współpraca z Urzędem Gminy
Jaki wygląd ma nasza wieś?	– zabudowa dość zwarta, im dalej od centrum, tym zabudowania coraz bardziej rozproszone – obejścia zadbane wzdłuż drogi krajowej – oświetlenie występuje tylko w części centralnej wsi – można zauważyć niezadawalający stan części dróg oraz chodników (w wielu miejscach ich całkowity brak) – brak małej architektury i miejsca do czynnego uprawiania sportu
Jakie obyczaje i tradycje są u nas pielęgnowane i rozwijane?	– kultywowanie tradycji religijnych (Boże Ciało, droga krzyżowa, odpusty, etc.) – dożynki parafialne i uroczystości kościelne – pielęgnowana jest tradycyjna kultura ludowa (działają zespoły Koła Gospodyń Wiejskich „Klub Pogodnego Życia”) – indywidualne formy pielęgnacji różnorodnych tradycji i zwyczajów

Jak wyglądają mieszkania i obejścia?	- zabudowa jednorodzinna - występuje zróżnicowanie starej i nowej zabudowy - obejścia są zadbane; wokół domów są starannie utrzymane ogródki i miejsca służące rekreacji - jest też sporo miejsc zaniedbanych (zdeństowane budynki, teren wokół nich nieuporządkowany)
Jaki jest stan otoczenia i środowiska?	- środowisko naturalne nie skażone, ale należy zadbać o poprawę infrastruktury technicznej zmierzającej do wyeliminowania zagrożeń dla środowiska naturalnego - miejscowość w całości jest zwodociągowana, na terenie zlokalizowana jest stacja uzdatniania wody, - wieś posiada także sieć kanalizacyjną, ścieki odprowadzane są do oczyszczalni ścieków - wieś w całości jest telefonizowana - dobrze rozwinięta sieć energetyczna
Jakie jest rolnictwo?	- większość stanowią gospodarstwa średniotowarowe, wielokierunkowe, niedofinansowane - przewaga gleb lekkich IV, V, VI klasy
Jakie są powiązania komunikacyjne?	- dobre połączenie za pomocą drogi krajowej nr 12 z Radomiem (zachód), Lublinem (wschód) - dogodna ilość połączeń lokalną siecią autobusów z miastem powiatowym Radom (MPK, PKS) - własny transport
Co proponujemy dzieciom i młodzieży?	- imprezy okolicznościowe, konkursy, wystawy, imprezy sportowe oraz formy zajęć poza szkolnych organizowane przez Kluby Sportowe, bibliotekę i świetlice środowiskowe

VII. WIZJA I MISJA ROZWOJU SOŁECTWA GÓZD

Wizja jest zapisem woli mieszkańców i ich deklaracją wspólnego urzeczywistniania nakreślonych celów, odwołuje się do przyszłości. Wizja w swej istocie łączy wszystkie środowiska, siły i osoby na rzecz jej realizacji, jednak bez wskazywania sposobów i środków. Te zapewne będą wypadkową aspiracji, doświadczeń i pomysłowości mieszkańców i ośrodków decyzyjnych wcielających ją w życie.

Wizja stanu docelowego sołectwa Gózd

Dlaczego chcemy odnowy wsi?

- nasza wieś ma wszelkie szanse rozwojowe – posiadamy infrastrukturę, która będzie doskonałym zapleczem dla rozwoju życia kulturalnego w sołectwie
- chcemy żyć w pięknym estetycznym otoczeniu
- chcemy się lepiej poznać i zintegrować
- chcemy poprawić warunki codziennego życia, wyrównać nasze szanse z miastem i innymi ośrodkami z i spoza gminy
- chcemy zapewnić dobre warunki dla mieszkańców
- chcemy skorzystać z okazji sfinansowania naszych potrzeb

Jakie ma być nasze sołectwo?

Co ma go wyróżniać?	- estetyka i nieskażone środowisko naturalne - dobrze rozwinięte rolnictwo - zachowanie istniejących wartości środowiska kulturowego w połączeniu z ochroną i kształtowaniem środowiska przyrodniczego
Jakie ma pełnić funkcje?	- usługowe, handlowe, edukacyjne, kulturalne, rolnicze agroturystyczne - ma być lokalnym centrum administracyjnym z prężnie działającymi jednostkami społeczno - kulturalnymi - rozwinięta sfera gospodarcza
Jacy mają być mieszkańcy?	- aktywni, zintegrowani, zaangażowani, w pełni identyfikujący się ze wsią, dbający o wieś; - podnoszący swoje kwalifikacje
Co ma dać utrzymanie?	- usługi, małe i średnie przedsiębiorstwa - rolnictwo i rozwój agroturystyki
W jaki sposób ma być zorganizowana wieś i mieszkańcy?	- większa integracja wewnętrzna - zaangażowanie i współpraca mieszkańców w prace i działalność na rzecz wsi - wieś atrakcyjna dla mieszkańców i przyjezdnych, dbałość o jej wizerunek - należy wykorzystywać istniejące organizacje, wspierać je aby działały prężnie oraz tworzyć nowe stowarzyszenia
W jaki sposób mają być rozwiązywane problemy?	- autentyczna współpraca pomiędzy prężnie działającymi organizacjami pozarządowymi a samorządem gminnym - spotkania i zebrania wiejskie - współpraca z sąsiednimi miejscowościami
Jak ma wyglądać nasza wieś?	- zadbana, bezpieczna dla mieszkańców, dużo zieleni - zmodernizowane budynki usług publicznych i teren wokół nich - rozwinięta mała architektura i miejsca do czynnego uprawiania sportu
Jakie obyczaje i tradycje mają być u nas pielęgnowane i rozwijane?	- zachowane i kultywowane tradycje ludowe - promowanie imprez folklorystycznych, sportowych i kulturalnych (imprezy okolicznościowe, konkursy rozgrywki sportowe, etc.)
Jak mają wyglądać mieszkania i obejścia?	- zadbane, uporządkowane z funkcjonującą zielenią - budownictwo tradycyjne - jednorodzinne, charakterystyczne dla miejscowości - mieszkania mają posiadać kanalizację, instalację gazową, dostęp do nowoczesnej infrastruktury informatycznej
Jaki ma być stan otoczenia i środowiska?	- objęcie ochroną prawną najcenniejszych obszarów, obiektów i zespołów zabytkowych - poprawa stanu czystości wód, wzrost lesistości, odbudowa naturalnej retencji - selektywna zbiórka odpadów - czyszczenie lasów
Jakie ma być rolnictwo?	- średniotowarowe gospodarstwa rodzinne; preferowane rolnictwo ekologiczne - rozwijające się zakłady przetwórcze skupujące lokalne produkty - wyposażone w urządzenia obsługi rolnictwa
Jakie mają być powiązania komunikacyjne?	- więcej połączeń komunikacją MPK, PKS z Radomiem - niekollzyjne dzięki modernizacji dróg i chodników - preferowana budowa ścieżek rowerowych
Co proponujemy dzieciom i młodzieży?	- nowe obiekty sportowe - różne formy zajęć pozaszkolnych dla dzieci i młodzieży - place zabaw, ścieżki rowerowe, imprezy sportowe i rekreacyjne oraz kursy i szkolenia - imprezy okolicznościowe dla społeczności gminnej w centrum wsi

Misja Miejscowości Gózd

W procesie opracowywania „Planu...”, który będzie realizowany w Goździe, po uprzednim przeprowadzeniu analizy stanu aktualnego, zdefiniowano misję sołectwa – deklarację. Ma ona określać główny kierunek rozwoju. Misja rozwoju jest rezultatem kompleksowej refleksji nad perspektywą rozwoju, kierunkami działalności, wartościami i standardami zachowań mieszkańców Gozdu.

Miejscowość Gózd

- **zadbana i uporządkowana, pełniąca funkcje administracyjne, edukacyjne, kulturalne i sportowo- rekreacyjne,**
- **bezpieczna z rozwiniętą infrastrukturą techniczną, dążąca do poprawy jakości życia jej mieszkańców**
- **atrakcyjna gospodarczo i turystycznie oraz kultywująca tradycje**

VIII. PLAN KRÓTKOTERMINOWY

Plan Odnowy Miejscowości zawiera układ wyznaczonych przez społeczność priorytetów rozwojowych, celów oraz konkretnych projektów. Poszczególne priorytety i projekty zgodne są z wizją rozwoju Gózd.

1. PLANOWANE DZIAŁANIA NA RZECZ ODNOWY WSI W 2008 ROKU ORAZ ICH UZASADNIENIE

Priorytet 1

Zwiększenie atrakcyjności wsi

Cel 1

Zagospodarowanie przestrzeni publicznej przy Urzędzie Gminy wizytówką sołectwa - kształtowanie centrum wsi

Projekty:

- 1. Poprawa wizerunku wsi poprzez przebudowę i zagospodarowanie placu przy Urzędzie Gminy, ul. Radomska 7**

Program odnowy wsi w efekcie przyczyni się do pozytywnych zmian w sołectwie Gózd. Szczególnie istotne będzie podniesienie standardu życia i poprawa estetyki wsi, mająca na celu w dalszej perspektywie podniesienie atrakcyjności turystycznej, poprawienie jakości życia mieszkańców, a także stworzenie możliwości niwelowania bariery rozwoju wsi.

Powyższy projekt skierowany jest na kształtowanie centrum wsi jako obszaru przestrzeni publicznej. Mając na uwadze estetyczny wygląd centrum miejscowości, pobudzenie aktywności społecznej do podejmowania wspólnych przedsięwzięć na rzecz poprawy warunków i jakości życia w swojej miejscowości oraz bezpieczeństwo mieszkańców planuje się uporządkować i zagospodarować istniejący teren zieleni wraz z wykonaniem przebudowy chodnika, budową parkingu z drogą dojazdową, oświetlenia, ogrodzenia.

Teren ten w ładnym otoczeniu będzie miłym miejscem wypoczynku, spotkań i kameralnych imprez integrujących lokalną społeczność.

W ramach tego projektu planuje się:

- zerwanie nawierzchni
- wyrównanie terenu
- wyznaczenie miejsc parkingowych i drogi dojazdowej z kostki brukowej
- wyznaczenie chodnika i ułożenie kostki granitowej
- wyłożenie nawierzchni wokół budynku gminy z kostki granitowej
- wykonanie ogrodzenia oddzielającego budynek Urzędu Gminy od pozostałej części placu
- wykonanie zabiegów pielęgnacyjnych zieleni istniejącej
- wykonanie nasadzeń krzewów, kłombów, drzew
- wyposażenie terenu w ławki, kosze na śmieci, latarnie
- estetyczne zabudowanie studni
- zamontowanie stojaków na rowery

Uzasadnienie:

Urząd Gminy Gózd położony jest w centrum miejscowości Gózd. Wokół terenu i w najbliższym jego otoczeniu znajduje się wiele obiektów użyteczności publicznej oraz najważniejsze budynki, sklepy, Posterunek Policji, kościół itp. Jednocześnie jest to miejsce, które powinno być wizytówką wsi, ponieważ z usług Urzędu Gminy w Goździe korzysta ludność z całej gminy. Jest też widoczne dla osób przejeżdżających przez gminę, ponieważ położony jest przy drodze krajowej nr 12 Łódź-Radom-Puławy-Lublin.

Do niedawna tj. sierpnia br. w budynku Urzędu Gminy znajdowała się Ochotnicza Straż Pożarna. Jednostka ta została przeniesiona do nowo wybudowanego obiektu przy ul. Radomskiej 34

Obecnie plac przed budynkiem Urzędu Gminy wymaga przebudowy. Istniejąca nawierzchnia w wyniku nie remontowania od wielu lat wymaga modernizacji polegającej na korekcie jej położenia, co do aktualnego stanu użytkowania oraz zmiany nawierzchni, a także rewaloryzacji zieleni pozostałej. Teren wokół budynku zajmuje powierzchnię 4000m².

Dlatego władze gminy wraz z mieszkańcami sołectwa planują zagospodarować plac wokół budynku Urzędu Gminy jako miejsce, którego celem będzie podwyższenie atrakcyjności i poprawa wizerunku tego terenu, sprzyjające nawiązywaniu kontaktów społecznych ze względu na położenie oraz cechy funkcjonalno-przestrzenne.

Wśród działań przewidziane jest wykonanie nowego chodnika prowadzącego do budynku urzędu z kostki granitowej, wykonanie parkingu z drogą dojazdową, przesunięcie ogrodzenia w głąb terenu wykonanego z żeliwa kutego. Istniejąca zieleń wysoka wymaga zabiegów pielęgnacyjnych, cięć sanitarnych oraz ścięcia niektórych drzew. Zieleń niska i trawniki są zniszczone i wymagają nowego urządzenia. Ciągi spacerowe i placiki wymagają nowego wyznaczenia miejsca odpoczynku i wyposażenia w ławki, kosze na śmieci oraz oświetlenia stylowymi latarniami.

Działania te, łącznie z wypielęgnowaną zielenią placu pozwolą osiągnąć kompleksową poprawę estetyki przestrzeni publicznej, co też z pewnością zmobilizuje mieszkańców oraz instytucje do zadbania o swoje obiekty i przyległe tereny.

Rezultaty:

Zrealizowany projekt inwestycyjny w formie uporządkowania i zagospodarowania placu przy ul. Radomskiej 7 (teren Urzędu Gminy) przyczyni się do ożywienia życia kulturalnego na wsi, uczyni centrum bardziej atrakcyjnym, sprawi, że będzie to miejsce integrujące społeczność lokalną.

Planuje się przeprowadzenie działań w zakresie zapewniającym podniesienie jego estetyki oraz polepszenie warunków użytkowych wraz z przystosowaniem go do nowej roli.

Efekty realizacji zadania:

- uporządkowanie układu przestrzennego i poprawa estetyki
- podniesienie atrakcyjności terenu
- ożywienie życia kulturalnego w sołectwie
- tworzenie warunków do wypoczynku, spotkań i kameralnych imprez
- podniesienie atrakcyjności turystycznej i inwestycyjnej poprzez zmianę wizerunku wsi
- poprawa stanu terenu

W dalszej perspektywie (tj. po 2009 roku) planuje się zagospodarowanie terenu za budynkiem Urzędu Gminy na wybudowanie muszli koncertowej oraz stworzenie zaplecza technicznego do organizowania różnego rodzaju przedsięwzięć o charakterze społeczno-kulturalnym, integracyjnym i edukacyjnym.

W celu przystosowania tego terenu planuje się:

- uporządkowanie i zagospodarowanie terenu pod obiekt

- wykonanie podwyższenia scenicznego (zadaszonego)
- doprowadzenie przyłączy energii elektrycznej
- zagospodarowanie pomieszczeń po Ochotniczej Straży Pożarnej na pomieszczenia socjalne (dla potrzeb artystów, wykonawców)

2. KOSZTORYS I HARMONOGRAM PRZEDSIĘWZIĘCIA

Nazwa zadania	Jednostka realizująca zadanie	Okres realizacji	Wartość zadania	Środki własne budżetu gminy	PROW 2007-2013 „Odnowa i Rozwój Wsi”
Poprawa wizerunku wsi poprzez przebudowę i zagospodarowanie placu przy Urzędzie Gminy, ul. Radomska 7	Urząd Gminy w Goźdźle	2008	271.443	67.860,75	203.582,25

Kosztorys inwestorski przedsięwzięcia stanowi załącznik do wniosku.

Harmonogram przedsięwzięcia

Planowany termin rozpoczęcia zadania – marzec 2008

Planowany termin zakończenia zadania – czerwiec 2008

Planowany termin złożenia wniosku o płatność – maj/czerwiec 2008

VII. PLAN DŁUGOOTERMINOWY

Priorytet 2 **Podniesienie kwalifikacji i wykształcenia społeczności sołectwa** **- walka z bezrobociem**

Cel 1. Rozwiązania instytucjonalne i wdrażanie systemów umożliwiających bezrobotnym zdobycie nowego zawodu, podnoszenie kwalifikacji zawodowych

Projekty:

1. Szkolenia w zakresie wykorzystywania zdolności i umiejętności mieszkańców (chałupnictwo, rzemiosło itp.)
2. Szkolenia w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej, tworzenie małej gastronomii, itp.
3. Sprzyjanie stwarzaniu nowych działalności dających dodatkowe dochody gospodarstwom rolnym poprzez organizację kursów przedsiębiorczości, agroturystyki, itp.

Priorytet 3 **Rozwój turystyki i wypoczynku oparty o zasoby przyrodnicze** **i dziedzictwo kulturowe wsi Gózd**

Cel 1. Zagospodarowanie terenów wyznaczonych pod turystykę aktywną - rekreację

Projekty:

1. Zorganizowanie i oznaczenie ścieżek rowerowych, piesznych
2. Budowa tablic informacyjnych z mapką o szlaku turystycznym
3. Rozwój terenów zieleni wiejskiej

Cel 2. Podjęcie działań dla kompleksowego rozwoju usług pod potrzeby turystyki

Projekty:

1. Szkolenia w zakresie gospodarstw agroturystycznych
2. Inwentaryzacja i standaryzacja kwater agroturystycznych

Cel 3. Skuteczna promocja walorów rekreacyjno - wypoczynkowych wsi

Projekty:

1. Szeroko rozumiana promocja wsi i sołectwa
2. Wydawanie kalendarza imprez lokalnych
3. Wykonanie tablicy informacyjnej o historii i zasobach wsi, z mapką pokazującą trasy turystyczne i spacerowe w okolicy wsi
4. Wyeksponowanie lokalnych miejsc charakterystycznych, atrakcyjnych w samej wsi oraz w najbliższym otoczeniu
5. Wypromowanie wsi jako miejsca atrakcyjnego do zamieszkania i wypoczynku - „zielone zaplecze”

Cel 4. Rozwój tradycji i obyczajów dla podniesienia atrakcyjności miejscowości

Projekty:

1. Wspieranie inicjatyw realizowanych przez Koła Gospodyń Wiejskich
2. Zwiększenie zakresu edukacji kulturalnej
3. Organizacja dożynek, festynów ludowych itp.

Priorytet 4 Poprawa i rozwój usług publicznych na obszarze sołectwa

Cel 1. Rozwój bazy kulturalno-oświatowej

Projekty:

1. Doposażenie świetlicy środowiskowej w niezbędne urządzenia (Internet, komputery)
2. Poszerzenie oferty edukacyjnej (kursy językowe, szkolenia)
3. Doposażenie w sprzęt sportowy obiektów sportowych

Cel 2. Budowa i modernizacja obiektów użyteczności publicznej

Projekty:

1. Modernizacja ogrzewania w budynku GOPS w Goździe
2. Termomodernizacja budynku Urzędu Gminy
3. Budowa Muszli koncertowej
4. Modernizacja pozostałych obiektów publicznych wymagających remontu

Cel 3. Rozwój społeczeństwa informacyjnego

Projekty:

1. Utworzenie Publicznego Punktu Dostępu do Internetu (Info-Punkt lub Info-Kiosk)

Cel 4. Podniesienie standardu obsługi petentów

Projekty:

1. Przystąpienie do wdrożenia Systemu Zarządzania Jakością zgodny z normą PN-EN ISO 9001:2001

Priorytet 5 Rozwój infrastruktury technicznej uwzględniającej wartości środowiska przyrodniczego

Cel 1. Remont i modernizacja systemu drogowego

Projekty:

1. Budowa i modernizacja dróg i ulic na terenie sołectwa
2. Budowa przejść bezkolizyjnych
3. Budowa chodników
4. Budowa parkingów
5. Budowa tras rowerowych

Cel 2. Poprawa oświetlenia miejscowości

Projekty:

1. Budowa oświetlenia dróg i ulic
2. Modernizacja oświetlenia

Cel 3. Modernizacja infrastruktury technicznej

Projekty:

1. Budowa i modernizacja sieci kanalizacyjnej
2. Budowa sieci gazowej
3. Budowa systemu przydomowych oczyszczalni ścieków w rozproszonej zabudowie
4. Modernizacja systemów grzewczych i elektroenergetycznych

Cel 4. Stworzenie sprawnego systemu gospodarowania odpadami na obszarze sołectwa

Projekty:

1. Wprowadzenie systemu segregacji odpadów
2. Inwentaryzacja i likwidacja „dzikich składowisk” oraz przeprowadzanie rekultywacji tych terenów
3. Właściwe lokalizowanie kontenerów na odpady

Priorytet 6 Rozwój gospodarczy w sołectwie

Cel 1. Rozwój sektora rolnego

Projekty:

1. Organizacja centrum skupu płodów rolnych
2. Tworzenie rynków zbytu na lokalne produkty rolne
3. Wspieranie powstawania ekologicznych i specjalistycznych gospodarstw rolnych
2. Pomoc doradcza i informacyjna dla rolników
3. Marketing i promocja lokalnych produktów

Cel 2. Przekształcenie struktury agrarnej gospodarstw rolnych

Projekty:

1. Scalanie gruntów o niższych klasach bonitacyjnych
2. Przemianowanie gruntów rolnych słabej jakości i nieużytków na cele inwestycyjne i budownictwo
3. Opracowanie procedur przyspieszających regulowanie kwestii własnościowych w gospodarstwach rolnych, mających kilku właścicieli (przy wykonywaniu scaleń)
4. Zalesianie gruntów

Cel 3. Rozwój przedsiębiorczości pozarolniczej

Projekty:

1. Tworzenie nowych miejsc pracy przy udziale dotacji na rozpoczęcie działalności gospodarczej małej i średniej przedsiębiorczości
2. Rozwój działalności w kierunku obsługi rolników z terenu sołectwa i gminy (popyt na artykuły rolne i przemysłowe)
3. Rozwój działalności w branży turystycznej, rekreacyjnej, gastronomicznej, handlowej, kulturalnej i edukacyjnej

Cel 4. Sporządzenie kompleksowej oferty terenów i obiektów przeznaczonych pod nowe inwestycje

Projekty:

1. Wskazania obszarów przeznaczonych i nadających się pod nowe inwestycje i działalność gospodarczą
2. Upowszechnianie informacji - promocja i reklama

Priorytet 7 Utrzymanie dobrego stanu środowiska naturalnego na obszarze sołectwa

Cel 1. Edukacja ekologiczna mieszkańców i estetyzacja wsi

Projekty:

1. Organizowanie konkursów na zadbane obejścia
2. Organizowanie konkursów na najładniejszy ogród przydomowy
3. Uporządkowanie i zagospodarowanie terenów wsi
3. Rozwijanie zagospodarowania śmieci drogą segregacji

Cel 2. Propagowanie ochrony środowiska

Projekty:

1. Prowadzenie programów edukacji ekologicznej
2. Zastąpienie ogrzewania węglowego ogrzewaniem ekologicznym
3. Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków
4. Wytwarzanie i wykorzystywanie odnawialnych źródeł energii

Z analizy powyższych celów i projektów wyartykułowanych do realizacji za najważniejszą uznaje się inwestycję pod nazwą „**Poprawa wizerunku wsi poprzez przebudowę i zagospodarowanie placu przy Urzędzie Gminy, ul. Radomska 7**”. Plac położony jest w centrum Gozdu. Realizacja w/w zadania poprawi estetykę wsi oraz uczyni centrum bardziej atrakcyjnym dla mieszkańców i osób z zewnątrz.

Pozostałe projekty inwestycyjne stanowią dopełnienie wskazanych celów i ich realizacja wpłynie uzupełniając na rozwój sołectwa pod względem gospodarczym, społecznym, kulturowym, edukacyjnym i technicznym.

X. WDRAŻANIE I MONITOROWANIE

1. Powołanie przez Wójta Gminy Gózd Gminnego koordynatora odnowy wsi i zawiązanie się zespołu liderów - grupy odnowy.
2. Zespół składa się członków rady sołeckiej oraz znanych w miejscowości działaczy społecznych. Gminnym koordynatorem jest Pani Joanna Tkaczyk.
3. Uczestniczenie członków zespołu liderów w warsztatach szkoleniowych z zakresu planowania w procesie odnowy wsi.
4. Przygotowanie i opracowanie planu odnowy wsi.
5. Przyjęcie uchwały na zebraniu wiejskim podejmującej *Plan odnowy Miejscowości Gózd*.
6. Przyjęcie przez Radę Gminy w Goździe uchwały zatwierdzającej *Plan Odnowy Miejscowości Gózd*.
7. Monitorowanie i ocena bieżąca realizacji Planu przez Zespół liderów i koordynatora, który odpowiada za jego przebieg.

Opracowany Plan ma charakter dokumentu „żywego”, dlatego przewiduje okresową ocenę i aktualizację planowanych działań oraz projektów w ramach konsultacji społecznych.

Analiza i ocena realizacji Planu pozwoli na weryfikację i wprowadzanie niezbędnych zmian w zakresie celów, priorytetów rozwojowych i działań określonych w Planie. Sytuacja ta będzie miała okoliczność jedynie w przypadku jednomyślnej akceptacji ze strony społeczności wiejskiej zmian, które nie zostały uwzględnione w dniu opracowywania niniejszego Planu Odnowy Wsi Gózd, a wynikły ze zmieniającej się rzeczywistości.

XI. PODSUMOWANIE

Opracowany Plan Odnowy Miejscowości Gózd ma charakter poznawczy i służy szerokiemu rozpoznaniu obecnego stanu rozwoju, wyodrębnieniu uwarunkowań sprzyjających rozwojowi, bądź ograniczających ten rozwój.

Realizacja Planu ma także służyć integracji społeczności lokalnej, poprzez podniesienie atrakcyjności i pobudzenie aktywności środowisk lokalnych oraz stymulowanie współpracy na rzecz rozwoju i promocji wartości związanych z miejscową specyfiką społeczną i kulturową.

Realizacja zadań wynikających z przedstawionego programu długoterminowego rozwoju wsi Gózd przyczyni się znacznie do poprawy estetyki

wsi i podniesienia standardu życia mieszkańców i nie tylko. Będzie motywem do podejmowania dalszych działań społeczności lokalnej przy pomocy innych instytucji państwowych i prywatnych na rzecz rozwoju wsi oraz rozwijania innych form aktywności np. w zakresie kultury, gospodarki, turystyki. W konsekwencji ma to służyć przyczynić do większej integracji społeczności, nie tylko w obrębie wsi ale i okolicznych miejscowości.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY GÓZD

Krzysztof Moleńkowski